

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Nordre Børnehave

2021

Nordre Børnehave

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Det anmeldte tilsyn i januar 2020 viste at skulle have fokus på følgende punkter:

- Implementering af indholdet fra uddannelsesforløbet ”Styrkede Dagtilbud”
- Børneperspektivet i praksis?
- Kompetencehjulet i forbindelse med den nye styrkede læreplan
- Udvikling af en bevidst evalueringskultur
- Samskabelse – inddragelse lokal samfundet i samarbejde med institutionens forældre.

I de sidste 2 år har vi altså især haft fokus på:

Stuestruktur som ramme for at skabe læringsmiljøer i mindre grupper – Vi har lavet om på stuestruktur og dermed taget chancen for at kunne arbejde med flere voksne omkring samme gruppe børn. Konkret er 4 stuer blevet sluttet sammen til 2 stuer med hver 2 rum og 1-2 små ekstra rum. Dette gør at vi kan arbejde mere målrettet med små-gruppe-dannelse efter barnets nærmeste udviklingszone.

Vi arbejder med at se os selv som teams af professionelle med målet at alle børn nyder godt af personalets forskellighed og særskilte færdigheder.

Børneperspektiv – Inddrage børn i planlægningen af hverdagen, vi øver os i at blive mere bevidste i at skelne mellem de voksnes- og børnenes behov.

Nuzo og positionering – Skabe gode læringsmiljøer som tager afsæt i barnets næste udviklingsskridt,

samtidigt positionerer den voksne ved barnet.

Leg og læringsfællesskaber – Arbejde og lege i mindre grupper. Ser rutinesituationer, her især spise-, samling- og garderobesituationer som praktiske læringsmiljø.

Samskabelse - Inddragelse af forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af den styrkede læreplaner er desværre blevet sat i bero pga. Covid19 restriktionerne..

Næste bedste skridt:

Vi arbejder fortsat med at få opbygget en konstruktiv evalueringskultur, hvor evaluering skal være afsæt til næste aktivitet hhv. projekt. Vi arbejder hovedsageligt med smitte modellen som værktøj.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi bruger primært SMITTE-modellen til at evaluere på. Derudover arbejder vi på at få refleksionsbladet tilpasset vores behov og at få det etableret i hverdagen.

Vi evaluerer på aktiviteter, traditioner, rutiner, kompetencehjulet, den styrkede læreplan og børnenes trivsel og udvikling. Vi er gode til at evaluere i selve situationerne men vi skal arbejde på at evalueringen bliver skriftlig, skematisk og struktureret – dermed brugbart som afsæt til næste skridt.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Lederne i område Tønder har i tæt samarbejde udarbejdet et udkast for den overordnede styrkede læreplan for at få afmærket en fælles pædagogisk retning i alle områdets institutioner.

Den mere individuelle del som omhandler pædagogik omkring de seks læreplansemner og praksisbeskrivelser af hverdagen skal udarbejdes sammen med medarbejdergruppen i de enkelte huse – dette er indtil videre blevet sat i bero pga. Covid-19 restriktionerne.

I Tønder Kommune har alle pædagoger være på diplomkursus i den styrkede læreplan, dette har hjulpet til med at alle medarbejdere allerede har arbejdet bevidst fokuspunkterne i den styrkede læreplan.

Covid19 restriktionerne har vanskeliggjort at samle personalet og vi har derfor ikke kunnet gennemføre pædagogiske drøftelser i plenum. Vi afventer og forventer at dette kan færdiggøres i 2021.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogiske læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi evaluerede på de voksnes positionering og mulighed for at skabe læringsmiljøer for mindre børnegrupper for at kunne skabe mere målrettede og intense læringsforløb. Målet var at børnegruppen skulle kunne sammensættes efter lignende behov og udviklingsniveau.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har udformet forskellige planer og skema omkring struktur og aftaler på stuen som skal synliggøre mål, formål og de pædagogiske tiltag for at opnå dette. Vi har arbejdet med årshjul som kortlægger hvilke emner børnegruppen gennemlever i løbet af året. Emnerne er efterfølgende blevet implementeret i en aktivitetsplan som sikrer at vi kommer rundt om alle 6 læreplanssemner.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi har lært at vores forståelse af teori og praksis ikke altid stemmer overens og vi nogle gange må tage et skridt af gangen – Strukturforandringen skal anses som en dynamisk proces som hele tiden kræver evalueringer og tilpasninger. Børn og voksne havde i starten svært ved at navigere i denne nye struktur og vi opdagede at der er fare for at vi hurtigt kan falde tilbage i det gamle mønster. Vi oplevede at vi er afhængige af at alle er med for at systemet kan fungere. Set fra børnenes perspektiv har vi gennem udsagn kunne mærke at børnene har et stort behov for forudsigelighed og struktur. Når det i en længere periode lykkedes at skabe disse mindre læringsfællesskaber var børnene begejstret og opslugt af intensiteten.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Vi har lært at vi skal gøre strukturen endnu mere synlig for at børn og voksne, så alle har nemmere ved at færdes i det og på den måde kommer frem til endnu større udbytte. Derudover er det vigtigt at vi forandre med små skridt, fordi det er en proces som alle (både børn og voksne) skal kunne følge med i.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Processen i udarbejdelse af den nye styrkede læreplan er blevet fremlagt og drøftet med forældre og især forældrerådet på institutionens generalforsamling 2020.

Fremover vil fokuspunkter (også nogle gange kaldt hængekøjer) blive skitseret på forældrerådsmøder. Vores nye kommunikationssystem vil bidrage til at vores skriftlige kontakt med forældre og dermed også medlemmer af forældrerådet forøges. På denne måde vil vi også kunne styrke samskabelse omkring bestemte pædagogiske emner og fokuspunkter.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil fortsætte med at arbejde med vores struktur omkring positionering og intense pædagogiske tilbud til læringsfællesskaber bestående af små grupper. På den måde vil vi sikre os at alle børn får et skræddersyet tilbud som er passende for barnets udviklingsniveau.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil fortsat arbejde med at være mere bevidst i vores evalueringer så disse også kan bruges til at sætte det næste bedste skridt i gang.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil gerne inddrage husets personale mere i selve processen. På denne måde ønsker vi at opnå en brobygning mellem teori og praksis.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC